

**នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ៖ ០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ៦១)
ភាគីដាក់ឯកសារ៖ មេធាវីការពារក្តីរបស់ យីម ទិត្យ
ដាក់ជូន៖ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
ភាសាដើម៖ អង់គ្លេស
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ៖ ថ្ងៃទី ០៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៩

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 08-Oct-2019, 08:00
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖ **សម្ងាត់**
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ ក.ស.ច.ស ឬ អង្គជំនុំជម្រះ៖ **សាធារណៈ/Public**
ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទឯកសារ៖
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះអាសន្ន៖
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា៖
ហត្ថលេខា៖

**ការឆ្លើយតបរបស់ យីម ទិត្យ នៅនឹងមន្ត្រីយុត្តិធម៌របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
យីម ទិត្យ សុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ និងពេលវេលាកំណត់ចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍
របស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ**

ដាក់ដោយ៖

សហមេធាវី
សូ មូស្សៀនី
Suzana TOMANOVIĆ

ផ្ញើជូន៖

ចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ៖
ចៅក្រម ប្រាក់ គីមសាន
ចៅក្រម Olivier BEAUVALLET
ចៅក្រម នីយ ផល
ចៅក្រម BAIK Kang Jin
ចៅក្រម ហួត រុទ្ធី
ចៅក្រមប្រុង ប៊ែន ពេជ្រសាលី
ចៅក្រមប្រុង Steven J. BWANA

សហព្រះរាជអាជ្ញា

លោកស្រី ជា លាង
លោកស្រី Brenda J. HOLLIS

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤

តាមរយៈសហមេធាវីការពារក្តីរបស់ខ្លួន (“មេធាវីការពារក្តី”) លោក យឹម ទិត្យ សូមដាក់ការឆ្លើយតបទៅ
នឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ យឹម ទិត្យ សុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ និង
ពេលវេលាកំណត់ចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ (“ការឆ្លើយតប”) ស្រប
តាមវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (“វិធានផ្ទៃក្នុង”) របស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
 (“អ.វ.ត.ក”)។ ការឆ្លើយតបនេះចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងដោយហេតុថា៖ (ក)សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
 (“ស.ព.អ”) បញ្ជាក់មិនត្រឹមត្រូវអំពីសំណើសុំរបស់លោក យឹម ទិត្យ (ខ)ស.ព.អ ស្នើឡើងដោយមិនសម
ស្របសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះ (“អ.ប.ជ”) កែតម្រូវដំណោះស្រាយដែលស្នើសុំដោយលោក យឹម ទិត្យ (គ)
ស.ព.អ លើកឡើងដោយមិនសមស្របអំពីសំណើសុំដែលពុំពាក់ព័ន្ធ។

I. ប្រវត្តិសិទ្ធិ

- ១. នៅថ្ងៃទី ១៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩ មេធាវីការពារក្តីបានដាក់ សំណើរបស់ យឹម ទិត្យ សុំបន្ថែមចំនួន
ទំព័រ និងពេលវេលាកំណត់ចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ (“សំណើ
សុំ”)។¹
- ២. នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩ ស.ព.អ បានដាក់ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
ទៅនឹងសំណើរបស់ យឹម ទិត្យ សុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ និងពេលវេលាកំណត់សម្រាប់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍
របស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ (“ចម្លើយតប”)។²

II. ការឆ្លើយតប

**ក. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ (“ស.ព.អ”) បញ្ជាក់មិនត្រឹមត្រូវអំពីសំណើសុំរបស់លោក
យឹម ទិត្យ**

៣. ស.ព.អ លើកឡើងថា លោក យឹម ទិត្យ បានស្នើសុំ “ពន្យារពេលវេលាកំណត់ដើម្បីដាក់បណ្តឹង

¹ សំណើរបស់ យឹម ទិត្យ សុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ និងពេលវេលាកំណត់សម្រាប់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ, ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩, ឯកសារ D381/8។

² ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ យឹម ទិត្យ សុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ និងពេលវេលាកំណត់សម្រាប់
បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ, ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩, ឯកសារ D381/13។

ការឆ្លើយតបរបស់ យឹម ទិត្យ ទៅនឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ យឹម ទំព័រ ១ នៃ ៤
ទិត្យ សុំបន្ថែមចំនួនទំព័រនិងពេលវេលាកំណត់ចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ

ឧទ្ធរណ៍របស់ យីម ទិត្យ ជាពីរភាសា^៣។ ខុសពីការអះអាងរបស់ ស.ព.អ មេធាវីការពារក្តីបាន ស្នើសុំពន្យារពេលកំណត់ជាធរមាន ដោយពុំបានយោងលើការដាក់ជាពីរភាសានោះឡើយ។

៤. ទោះបីជា ស.ព.អ ទទួលបានប្រយោជន៍ដោយមានអ្នកបកប្រែនៅក្នុងការិយាល័យរបស់ខ្លួនក៏ដោយ^៤ មេធាវីការពារក្តីបានពឹងផ្អែកលើសេវារបស់អង្គការពកប្រែភាសា (អ.ប.ភ)។ ដូច្នោះ លទ្ធភាព របស់មេធាវីការពារក្តីនៅក្នុងការដាក់ឯកសារជាពីរភាសាត្រឹមកាលបរិច្ឆេទកំណត់ គឺអាស្រ័យលើ លទ្ធភាពរបស់ អ.ប.ភ នៅមុនពេលដាក់ឯកសារ។ យោងតាមការអនុវត្តជាធរមាន ករណីនេះ ចាំបាច់ត្រូវវាយតម្លៃនៅដំណាក់កាលក្រោយ នៅពេលបញ្ចប់ការដាក់ទឡើករណីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ និងក្រោយពេលមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ អ.ប.ភ។ មេធាវីការពារក្តីពុំមានលទ្ធភាពបញ្ជាក់ ជាក់លាក់លើករណីនេះនៅក្នុងដំណាក់កាលនេះឡើយ ហើយវាមិនមែនអាស្រ័យលើ ស.ព.អ ជា អ្នកស្នើសុំឱ្យកំណត់ដូច្នោះ ក្នុងលក្ខណៈបែបនេះឡើយ។

(ខ) ស.ព.អ ស្នើឡើងដោយមិនសមស្របសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះ (“អ.ប.ជ”) កែតម្រូវ ដំណោះស្រាយ ដែលស្នើសុំដោយលោក យីម ទិត្យ

៥. ស.ព.អ ស្នើសុំឱ្យ អ.ប.ជ កុំពិចារណាលើដំណោះស្រាយដែលស្នើសុំដោយលោក យីម ទិត្យ នៅក្នុងសំណើសុំ ហើយតម្រូវឱ្យលោក យីម ទិត្យ ដាក់ “បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួនពីររបស់គាត់ ជាពីរ ឯកសារដាច់ដោយឡែកពីគ្នា”^៥។

៦. នៅពេលពិចារណាលើការអនុវត្តជាធរមាន និងយុត្តិសាស្ត្ររបស់តុលាការ វិធាន ៦៧(៥) ពុំបាន ចែងច្បាស់លាស់ ថាតើតុលាការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួនពីរប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះ

³ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ យីម ទិត្យ សុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ និងពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ, ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩, ឯកសារ D381/13 កថាខណ្ឌ ១ (តួសបញ្ជាក់បន្ថែម)។

⁴ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិសុំដាក់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ប្រឆាំង ទៅនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ជាភាសាអង់គ្លេសជាមុនសិន, ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ ឯកសារ D382/14 កថាខណ្ឌ ៧។

⁵ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ យីម ទិត្យ សុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ និងពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ, ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩, ឯកសារ D381/13 កថាខណ្ឌ ២។

ការឆ្លើយតបរបស់ យីម ទិត្យ ទៅនឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ យីម ទំព័រ ២ នៃ ៤ ទិត្យ សុំបន្ថែមចំនួនទំព័រនិងពេលវេលាកំណត់ចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ

ស្រាយតែមួយដែរឬទេ^៦។ ម្យ៉ាងវិញទៀត យោងតាមការអនុវត្តនាពេលបច្ចុប្បន្ន សំណើសុំរបស់ ស.ព.អ ពុំសមស្របឡើយ។ ចម្លើយតបអាចលើកឡើងបញ្ហានានានៅក្នុងសំណើសុំ ឬ បណ្តឹង ខន្ធរណី ដែលខ្លួនឆ្លើយតប។ ចម្លើយតបពុំអាចអនុញ្ញាតឱ្យភាគីឆ្លើយតបលើកបញ្ហាថ្មី ឬ កែតម្រូវ សំណើសុំដើមនោះទេ។

៧. លើសពីនេះ សំណើសុំរបស់ ស.ព.អ ផ្អែកលើការសន្មតគ្មានមូលដ្ឋានថា “ដោយសារភាពខុសគ្នានៃ ដីកាដោះស្រាយទាំងនេះ” បណ្តឹងខន្ធរណីរបស់លោក យឹម ទិត្យ ពុំមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់^៧។ បណ្តឹងខន្ធរណីរបស់លោក យឹម ទិត្យ លើកឡើងកម្មវត្ថុតែមួយនៅក្នុងដីកាដោះស្រាយទាំងពីរ ដែលចាំបាច់មានដំណោះស្រាយដូចគ្នា ហេតុដូច្នោះ ដូចបានស្នើសុំ គួរចាំបាច់មាន បណ្តឹងខន្ធរណី តែមួយប៉ុណ្ណោះ^៨។

(គ) ស.ព.អ លើកឡើងដោយមិនសមស្របអំពីសំណើសុំដែលពុំពាក់ព័ន្ធ

៨. ស.ព.អ ស្នើសុំថា អ.ប.ជ “ធ្វើសមកាលកម្មពីខ្សែបន្ទាត់ពេលវេលាចំពោះសារណាបណ្តឹងខន្ធរណី របស់ភាគីនានា ដូចដែលធ្លាប់មាននៅក្នុងសំណុំរឿងពីមុនៗនោះដែរ”^៩។ យោងតាមការអនុវត្តជា ធរមាន ចម្លើយតបពុំបើកលទ្ធភាពឱ្យភាគីឆ្លើយតបដាក់សំណើសុំរបស់ខ្លួនផ្ទាល់នោះទេ។

៩. ប្រសិនបើ ស.ព.អ មានបំណងដាក់សំណើសុំថ្មីពាក់ព័ន្ធនឹងពេលវេលាកំណត់ ក្របខ័ណ្ឌ អ.វ.ត.ក

^៦ សេចក្តីសម្រេចលើសេចក្តីសង្កេតបឋមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទិននឹងបណ្តឹងខន្ធរណីដាច់ដោយឡែករបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយស្តីពីការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងយុត្តាធិការ, ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D427/1/11 កថាខណ្ឌ ៦, ៧។ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើជាបន្ទាន់របស់ អៀង សារី សុំបង្កើនចំនួនទំព័រកំណត់ដើម្បីដាក់ បណ្តឹងខន្ធរណីលើបញ្ហាយុត្តាធិការដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D427/1/3 កថាខណ្ឌ ១០។

^៧ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ យឹម ទិត្យ សុំបង្កើនចំនួនទំព័រ និងពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ បណ្តឹងខន្ធរណីរបស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ, ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩, ឯកសារ D381/13 កថាខណ្ឌ ២។

^៨ សេចក្តីសម្រេចលើសេចក្តីសង្កេតបឋមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទិននឹងបណ្តឹងខន្ធរណីដាច់ដោយឡែករបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយស្តីពីការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងយុត្តាធិការ, ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D427/1/11 កថាខណ្ឌ ៧។

^៩ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ យឹម ទិត្យ សុំបង្កើនចំនួនទំព័រ និងពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ បណ្តឹងខន្ធរណីរបស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ, ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៩, ឯកសារ D381/13 កថាខណ្ឌ ៣។

ការឆ្លើយតបរបស់ យឹម ទិត្យ ទៅនឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ យឹម ទំព័រ ៣ នៃ ៤ ទិត្យ សុំបង្កើនចំនួនទំព័រនិងពេលវេលាកំណត់ចំពោះបណ្តឹងខន្ធរណីរបស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ

អនុញ្ញាតឱ្យលោកស្រីធ្វើបាន ហើយនៅពេលនោះ មេធាវីការពារក្តីក៏មានលទ្ធភាពដាក់ចម្លើយតប
ចំពោះសំណើសុំបែបនេះ ក្នុងករណីចាំបាច់។

អាស្រ័យហេតុនេះ យោងតាមហេតុផលដូចបានលើកឡើងនៅក្នុងសំណើសុំនេះ មេធាវីការពារក្តីសូម
គោរពស្នើសុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ៖

ប្រទានខោល ចម្លើយតបរបស់ ស.ព.អ ទៅនឹងសំណើសុំរបស់លោក យីម ទិត្យ ដោយសារពុំមាន
ភាពពាក់ព័ន្ធ។

យល់ព្រមតាម សំណើសុំ។

សូមអង្គបុរេជំនុំជម្រះមេត្តាទទួលយកការឆ្លើយតបនេះដោយក្តីគោរព។

_____
សូ មូស្សៀនី

_____
Suzana TOMANOVIĆ

សហមេធាវីការពារក្តី លោក យីម ទិត្យ

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្ងៃទី ០៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៩